

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

14 iulie 2026

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI MATEMATICĂ, METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. ROMÂNE/COM.
ÎN LB. ROMÂNĂ / MAT./MAT. ȘI EXPL. MED. (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ)**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura română (40 de puncte)

1. Se dă textul:

Într-o dimineață din toamna anului 1934, un comisionar mi-a adus o scrisoare destul de ciudată, adăugând că așteaptă răspunsul pe loc. Îmi scria o doamnă de al cărei nume, Zerlendi, nu auzisem niciodată, invitându-mă s-o vizitez, chiar în după-amiaza aceleiași zile. Era o scrisoare foarte corectă, excesiv de politicoasă, așa cum se obișnuia pe vremea părinților noștri când o doamnă se adresa unui necunoscut. «Am aflat că v-ați întors de curând din Orient, și cred că v-ar interesa să cercetați colecțiile adunate de soțul meu», îmi scria, între altele. Mărturisesc că mă interesau foarte puțin, pe vremea aceea, cunoștințele pe care eram invitat să le fac pe temeiul acestui motiv: că am viețuit câțiva ani în Orient. Nu o singură dată am fost nevoit să renunț la o prietenie, care altminteri se vestea agreabilă întru totul, pentru că nu acceptam să povestesc [...] amănunte senzaționale pe care tovarășul sau tovarășa mea se aștepta să le comentez. Scrisoarea doamnei Zerlendi pomenea, însă, de niște colecții orientale, fără să precizeze natura și obârșia lor, și asta a fost de ajuns să-mi deștepte curiozitatea.

(Mircea Eliade, *Secretul doctorului Honigberger*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

20 de puncte

- a) Transcrieți, din ultimul enunț al textului, două cuvinte care conțin hiat. **2 puncte**
- b) Rescrieți, din textul dat, două cuvinte formate prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului. **2 puncte**
- c) Alcătuiți un enunț cu sinonimul adjectivului *senzaționale* (... să povestesc [...] amănunte senzaționale). **2 puncte**
- d) Construiți un enunț în care cuvântul *câțiva* (că am viețuit câțiva ani în Orient.) să aibă o altă valoare morfologică, numind-o. **2 puncte**
- e) Precizați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Am aflat că v-ați întors de curând din Orient, și cred că v-ar interesa să cercetați colecțiile adunate de soțul meu.* **2 puncte**
- f) Alcătuiți o propoziție în care substantivul *motiv*, din textul dat, să aibă o altă funcție sintactică, precizând-o. **2 puncte**
- g) Transcrieți, din prima frază a textului, propoziția subordonată, numind felul acesteia. **2 puncte**
- h) Contrageți propoziția subordonată subliniată în fraza: *Nu o singură dată am fost nevoit să renunț la o prietenie, care altminteri se vestea agreabilă întru totul, ...* **2 puncte**
- i) Menționați rolul cratimei în structura *să-mi* (... să-mi deștepte curiozitatea.). **1 punct**
- j) Explicați, într-un text de 40-60 de cuvinte, semnificația următoarei secvențe din text:

Nu o singură dată am fost nevoit să renunț la o prietenie, care altminteri se vestea agreabilă întru totul, pentru că nu acceptam să povestesc [...] amănunte senzaționale pe care tovarășul sau tovarășa mea se aștepta să le comentez.

3 puncte

2. Redactați un eseu, de minimum 500 de cuvinte, în care să prezentați *particularitățile discursului liric* din două poezii care îi aparțin lui Mihai Eminescu. **20 de puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- încadrarea celor două poezii în contextul creației poetului Mihai Eminescu;
- prezentarea a patru elemente de structură ale discursului liric (câte două pentru fiecare text liric selectat), semnificative pentru textele lirice alese (de exemplu: *titlu, temă, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice, mărci lexico-gramaticale ale eului liric, elemente de prozodie, figuri de stil* etc.);
- comentarea a câte unei idei/imagini poetice semnificative pentru fiecare dintre creațiile eminesciene selectate.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **16 puncte**.

Pentru **redactarea** eseului veți primi **4 puncte** (câte **1 punct** pentru fiecare reper), astfel:

- organizarea ideilor în scris, abilități de analiză și de argumentare;
- utilizarea limbii literare;
- ortografia, punctuația;
- așezarea în pagină, lizibilitatea.

Notă! În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă **minimum 500 de cuvinte** și să dezvolte subiectul propus.

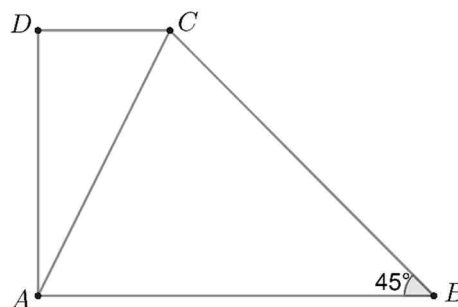
B. Matematică (20 de puncte)

1. Ioana a economisit o sumă de bani. Dacă ar economisi o sumă de trei ori mai mare, atunci această sumă ar depăși cu 270 de lei trei sferturi din suma economisită inițial. Aflați câți lei a economisit Ioana, rezolvând problema prin metoda grafică/figurativă. **6 puncte**

2. Un număr natural format din trei cifre se numește *elegant* dacă produsul cifrelor sale nenule este egal cu 12 (exemplu: 341, 260 sunt *elegante*).
- Calculați diferența dintre cel mai mare număr *elegant* și cel mai mic număr *elegant*.
 - Determinați câte numere *elegante* există. **7 puncte**

3. În figura alăturată sunt reprezentate 4 orașe, A, B, C, D , conectate prin șoselele în linie dreaptă AB, BC, CD, DA , astfel încât $ABCD$ este un trapez dreptunghic în care $A = 90^\circ, D = 90^\circ, AB = 30 \text{ km}, CD = 10 \text{ km}$, iar măsura unghiului ABC este egală cu 45° .

- Demonstrați că distanța dintre orașele A și D este de 20 km.
- Demonstrați că suprafața triunghiului ACD reprezintă 25% din suprafața trapezului $ABCD$.

7 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română (20 de puncte)

Competența specifică *Povestirea [orală a] unei întâmplări cunoscute pe baza unui suport adecvat din partea profesorului* face parte din Programa școlară pentru clasa a III-a, *Limba și literatura română*, aprobată prin OMEN nr. 5003/2014.

- Scrieți două exemple de activități de învățare, în vederea realizării competenței specifice date. **8 puncte**
- Prezentați o secvență de *abordare integrată* în cadrul unei lecții de limba și literatura română, la clasa a III-a, prin valorificarea unuia dintre exemplele de activități de învățare scrise la subpunctul a. **12 puncte**

B. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Analizați, în 1-2 pagini, problematica *abordărilor didactice interdisciplinare în cadrul lecțiilor de matematică și explorarea mediului de la clasa pregătitoare*, având în vedere următoarele aspecte:

- a) explicarea necesității utilizării abordărilor interdisciplinare în studiul disciplinei școlare matematică și explorarea mediului la clasa pregătitoare;
- b) prezentarea unei abordări didactice interdisciplinare în cadrul unei activități de matematică și explorarea mediului de la clasa pregătitoare;
- c) corectitudinea și coerența textului redactat;
- d) încadrarea analizei în limita de spațiu precizată.